

Αθήνα, 16 Φεβρουαρίου 2022

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΕΠΟΧ
για τις υπό διαβούλευση μελέτες ΕΠΜ

Αποτιμώντας συνολικά και τις 3 «ΕΠΜ σε διαβούλευση», ο ΣΕΠΟΧ επισημαίνει τα εξής:

- Σε τεχνικό-επιστημονικό επίπεδο, η τεχνοκρατική και μονοσήμαντη αντιμετώπιση των επιτρεπόμενων χρήσεων γης, στη βάση διατήρησης του συγκεκριμένου προστατευτέου αντικειμένου της κάθε ζώνης, δημιουργεί προβλήματα τόσο ως προς την ουσιαστική προστασία των εκάστοτε οικοτόπων και ειδών όσο και ως προς τον ενιαίο συνολικό χωροταξικό σχεδιασμό του χώρου εντός και εκτός των περιοχών Natura. Οι ρυθμίσεις χρήσεων εντός των Natura και μάλιστα με ΠΔ, θα βάλουν μείζονα θέματα στον σχεδιασμό των περιοχών που βρίσκονται εκτός αυτών και όχι μόνο στην περίμετρό τους, δεδομένου ότι οι πόροι και ιδίως η γη αλλά και η βιοποικιλότητα προστατεύονται και εκτός των περιοχών Natura.
- Στο γενικότερο ζήτημα της συνύπαρξης "φύσης- ανθρώπου" και του σχεδιασμού της κοινωνικοοικονομικής εξέλιξης, η απουσία ολοκληρωμένης θεώρησης που συνεπάγεται την αντιμετώπιση των περιοχών Natura ως "τρύπες" στον χώρο, όπως επιχειρείται στην ελληνική νομοθεσία μέσω των ΕΠΜ, αποτελεί μείζον ζήτημα στον, γενικευμένα αποδεκτό στον κοινοτικό χώρο, απολύτως απαραίτητο χωροταξικό σχεδιασμό. Οι προστατευόμενες περιοχές Natura, στο σύνολό τους και σε όλες τις επιμέρους ζώνες, δεν μπορεί παρά να αποτελούν δομικά στοιχεία του κοινοτικού, εθνικού, περιφερειακού και τοπικού χώρου άρρηκτα συνδεδεμένα με τα χωρικά πρότυπα ανάπτυξής τους. Συνθήκη που είναι αναγκαία τόσο για την αποτελεσματική προστασία τους όσο και για την αποδοχή τους, μέσω της συνεισφοράς τους, ως συστατικά μέρη της συνολικής βιώσιμης ανάπτυξης μέσα και έξω από αυτές.
- Η διαχείριση της εκτός σχεδίου δόμησης δεν συνιστά ένα τυχαίο ζήτημα στη «βιώσιμη» διαχείριση του χώρου. Ωστόσο, σε όλες τις ΕΠΜ, καταγράφεται η γενικευμένη υιοθέτηση πλήθους χρήσεων και ιδίως της εστίασης και αναψυχής, ως επιτρεπόμενη εκτός σχεδίου δόμηση, και των τουριστικών καταλυμάτων (και ιδίως σύνθετων και ολοκληρωμένων) χωρίς άλλη θεώρηση πλην της «περιβαλλοντικής» και χωρίς διασύνδεση με τον εκτός Natura χώρο, τους οικισμούς και το επιλεγόμενο, μέσω του λοιπού χωρικού σχεδιασμού, πρότυπο ανάπτυξης τους. Πρακτική που αναμένεται να θέσει σημαντικά ζητήματα στις

δυνατότητες διαχείρισης του χωροτάκτη στα διάφορα επίπεδα του σχεδιασμού ενώ, ταυτόχρονα, θέτει σημαντικά ερωτήματα για την προστασία των ίδιων των περιοχών Natura.

- Οι χρήσεις γης συνδέονται άρρηκτα με τη λειτουργική αξιοποίηση του εδάφους ως αποτέλεσμα επιλεγμένης ανθρώπινης δραστηριότητας. Συνδέονται δε με τη δόμηση (κατασκευές και υποδομές), έχουν αλληλεξάρτηση και διασυνδέσεις, είτε αναπτύσσονται εντός είτε εκτός των περιοχών Natura, και έχουν ανάγκη πολυπαραμετρικής αντιμετώπισης. Επιπλέον, οι χρήσεις δεν πρέπει να συγχέονται με δραστηριότητες, όπως π.χ η φωτογράφιση, η επίσκεψη κ.λ.π. οι οποίες δεν συνιστούν χρήσεις γης αλλά όρους διαχείρισης της συγκεκριμένης περιοχής.

Στη βάση αυτών των διαπιστώσεων, ο ΣΕΠΟΧ υποστηρίζει ότι οι χρήσεις γης στις περιοχές Natura δεν μπορεί παρά να είναι αποτέλεσμα μιας σύνθετης ολοκληρωμένης προσέγγισης της διαχείρισης των δραστηριοτήτων μέσα και έξω από τους συγκεκριμένους εκτεταμένους κρίσιμους χώρους. Προσέγγιση που εξασφαλίζεται μέσω μετατροπής των ΕΠΜ σε εξ αρχής σύνθετες μελέτες τόσο της αναμφισβήτητα, και κατά προτεραιότητα, αναγκαίας ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης που ορίζει τις απαιτήσεις προστασίας και τους όρους διαχείρισης όσο και της χωροταξικής μελέτης που τελικά ορίζει τις χρήσεις γης και τους όρους χωρικής ανάπτυξης και διασύνδεσης της περιοχής προστασίας με τον 'έξω' χώρο.

Οι αλλαγές στην πρόσφατη νομοθεσία έπρεπε, πρωτίστως, να έχουν επιφέρει τις αναγκαίες προσαρμογές στις προδιαγραφές των ΕΠΜ, όπως προβλέπει και ο νόμος, και που από αρχής έχει επισημάνει ως αναγκαίες ο ΣΕΠΟΧ.

Οι υπό διαβούλευση, αλλά και οι υπόλοιπες μελέτες, είναι προφανώς αναγκαίο να ολοκληρωθούν με εξαιρετική προσοχή και συντονισμό τουλάχιστον στο επίπεδο των αρμόδιων διευθύνσεων του ΥΠΕΝ και τουλάχιστον με τη συμμετοχή υπεύθυνων χωροτακτών για μία έστω και εκ των υστέρων ολοκληρωμένη αποτίμηση των συνεπειών και τη διατύπωση έστω κατ' οικονομία των τελικών Π.Δ.

Το ΔΣ του ΣΕΠΟΧ

Πρόεδρος

Γεν. Γραμματέας

Σοφία Αυγερινού Κολώνια

Μαρία Ζήφου